

LAMMI, ANTTI: Abdominaaliaortan aneurysman ruptuurin ennuste Turun
yliopistollisessa keskussairaalassa vuosina 2008-2013

Syventävien opintojen kirjallinen työ, 17 s.
Verisuonikirurgia
Joulukuu 2015

Tutkimuksessa selvitettiin vatsa-aortan aneurysmarepeämien ennusteeseen vaikuttavia tekijöitä. Tavoitteena on kuvata historiallinen kontrolliryhmä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueella vuosina 2008-2013 diagnoosinumeron 171.3 (repeytynyt vatsa-aortan aneurysma) saaneista henkilöistä. Kontrolliryhmän kuvaaminen on osa suurempaa tutkimusta, jossa selvitetään uuden lääkehoidon vaikutusta vatsa-aortan aneurysmaruptuurin hätäleikkauksen jälkeiseen ennusteeseen.

Aineisto koostui 99:stä potilaasta. Potilaista tilastoitiin sukupuoli, ikä ruptuurahetkellä, leikkausviive leikatuista potilaista ja mahdollisen kuoleman ajankohta kuukauden seuranta-aikana. Postoperatiivista toipumista seurattiin vietettyjen teho- ja vuodeosastopäivien lukumäärillä. Päivystyksessä diagnoosihetkellä mitatut veren hemoglobiini, kreatiniini ja systolinen verenpaine tilastoitiin. Lisäksi selvitettiin potilaiden muut perussairaudet.

Vatsa-aortan aneurysmaruptuura johtaa kuolemaan ilman välitöntä kirurgista hoitoa. Aineiston potilaista leikattiin 87%, kokonaiskuolleisuus oli 43% ja leikkauskuolleisuus kuukauden seuranta-aikana 35%. Merkittävimpiä ennusteeseen vaikuttavia tekijöitä olivat aiempien tutkimusten mukaisesti potilaan ikä, veren hemoglobiinipitoisuus ja systolinen verenpaine diagnoosihetkellä. Näistä alle 73,6 vuoden ikä, hemoglobiinipitoisuus yli 114 g/l sekä systolinen verenpaine yli 124 mmHg ennustivat potilaan selviävän leikkauksenjälkeisestä kuukauden seurannasta. Leikatuilla potilailla yli 77,1 vuoden ikä, hemoglobiinipitoisuus alle 105 g/l sekä systolinen verenpaine alle 111 mmHg diagnoosihetkellä ennustivat kuolemaa seuranta-aikana. Leikkaavan kirurgin leikkausmäärällä todettiin myös olevan vaikutusta sekä leikkaus- että kokonaiskuolleisuuteen. Kreatiniinipitoisuus, viive diagnoosista leikkaussaliin tai tehohoidon pituus eivät merkittävästi antaneet ennusteellista lisätietoa.

Avainsanat: verisuonikirurgia, vatsa-aortan aneurysma